

Poznań, dnia 13 maja 2019 r.

WERSJA II

propozycje zmian do nowej ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków

- 1) Wyraźne określenie zakresu przedmiotowego ustawy poprzez wskazanie, że jej przepisy odnoszą się do dostaw wody i odprowadzania ścieków na rzecz każdego odbiorcy bez względu na jego status podmiotowy i wielkość wolumenu sprzedaży, a także bez względu na to, czy przedsiębiorstwo dostarcza wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w rozumieniu definicji legalnej zawartej w art. 2 pkt 18, czy też na inne cele. Z taką zasadą winno korespondować wyraźne zdefiniowanie umów hurtowych, jako zawieranych wyłącznie między 1) przedsiębiorstwami wodociągowo – kanalizacyjnymi albo 2) między takim przedsiębiorstwem i podmiotem, który samodzielnie nie obsługuje indywidualnych odbiorców, a tylko dostarcza wodę albo oczyszcza ścieki w ramach usługi świadczonej na rzecz przedsiębiorstwo wod. – kan. (art. 1 i art. 6 ust. 1a).
- 2) Objęcie zakresem ustawy również świadczenia usług odprowadzania ścieków za pomocą zbiorczego systemu kanalizacyjnego obsługiwanego przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne, który jest zakończony zbiornikiem bezodpływowym, nie zaś oczyszczalnią ścieków albo końcowym punktem zrzutu w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.
- 3) Ewentualne wyraźne objęcie zakresem przedmiotowym ustawy także usługi odprowadzania wód opadowych i roztopowych, nie będących w świetle definicji legalnych zawartych w u.z.z.w. oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. ściekami.
W szczególności winno dotyczyć to zastosowania mechanizmu taryfowego.
- 4) Definicje (art. 2)
  - a) Wyraźne określenie, iż urządzenia do podnoszenia i regulowania ciśnienia wody, przepompownie i podczyszczalnie ścieków, o ile służą jednemu odbiorcy usług i są elementami związanymi z instalacją wewnętrzną albo przyłączem wodociągowym

albo kanalizacyjnym tego odbiorcy, nie stanowią urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych w rozumieniu art. 2 pkt 14 i 16 ustawy.

- b) Zmiana definicji ścieków bytowych, przez rozszerzenie ich zakresu na wszelkie ścieki powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie, bez względu na miejsce ich powstania (art. 2 pkt. 9).
  - c) Wyraźne stwierdzenie, iż każda mieszanina ścieków przemysłowych z innymi ściekami lub wodami opadowymi lub roztopowymi odprowadzana do urządzeń przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego stanowi ściek przemysłowy.
- 5) Wyraźne określenie w ustawie sposobu wykonywania zadań publicznych w wypadku zawarcia porozumienia międzygminnego albo stworzenia związku międzygminnego (wskazanie podmiotów władnych do uchwalania regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, wieloletniego planu modernizacji i rozwoju urządzeń, dopłat itd., określenie sposobu kształtowania przez przedsiębiorstwo taryf w takim wypadku, dopuszczenie możliwości objęcia porozumieniem albo działalnością związku tylko jednej działalności - wodociągowej albo kanalizacyjnej, czy wreszcie wyraźne dopuszczenie by powierzenie zadania związkowi albo gminie wskazanej w porozumieniu dotyczyło tylko wskazanego obszaru gminy - art. 3).
- 6) Wyraźne wskazanie, iż przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne winny działać w formie spółek prawa handlowego, zaś gminy realizujące zadania własne z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostek nie posiadających osobowości prawnej, zostaną zobowiązane do utworzenia spółek w terminie np. 3 lat od daty wejścia w życie ustawy. Taki zabieg umożliwi zapewnienie porównywalności warunków prowadzenia działalności na terenie kraju, ich urealnienie ekonomiczne i pozyskanie przez organ regulacyjny wiarygodnych danych w tym zakresie.
- 7) Wyraźne wskazanie w ustawie, iż gminy mogą w celu realizacji zadania własnego z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków tworzyć spółki, których udziałowcami jest więcej niż jedna gmina (usunie to powstające na tle ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej wątpliwości w tym zakresie).

- 8) Uszczegółowienie obligatoryjnego zakresu jaki winna obejmować umowa o zbiorowe zaopatrzenie w wodę lub zbiorowe odprowadzanie ścieków. Wyraźne rozdzielenie treści umownej od postanowień, które winny znaleźć się w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków (art. 6 i art. 19).
- 9) Wyraźne potwierdzenie, iż przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne mogą posługiwać się wzorcami umownymi w postaci ogólnych warunków umów, o których mowa w art. 384 Kodeksu cywilnego.
- 10) W odniesieniu do regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków – wprowadzenie katalogu otwartego do zagadnień regulowanych w tym akcie przez określenie, że regulamin określa „w szczególności” wskazane w ustawie prawa i obowiązki odbiorców usług i przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych (art 21).
Dodatkowo zmiana katalogu zagadnień określonych w regulaminie.
- 11) Wyraźne zobligowanie stron do określenia w umowie o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków, który podmiot utrzymuje przyłączy wodociągowe lub kanalizacyjne, bez odwoływania się do „posiadania” tegoż przyłącza (art. 5 ust. 2 ustawy).
- 12) Wyraźne wskazanie w ustawie przyczyn, które umożliwiają przedsiębiorstwu wodociągowo – kanalizacyjnemu wypowiedzenie odbiorcy usług umowy i określenie minimalnego terminu wypowiedzenia.
- 13) Literalne wskazanie możliwości zawarcia umowy na czas **oznaczony** w przypadku, w którym odbiorcy usług przysługuje czasowy tytuł prawny do nieruchomości.
- 14) Zdefiniowanie pojęcia nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym (art 6 ust. 4) **poprzez odesłanie do art 113 ustawy o gospodarce nieruchomościami albo wprowadzenie autonomicznej definicji w u.z.z.w.**
- 15) Doprecyzowanie warunków, przy których przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne zobligowane jest zawrzeć umowy z osobami korzystającymi z lokali w budynku wielolokalowym, poprzez wskazanie, iż aby obowiązek ten zaistniał musi być zapewniona możliwość odcięcia wody do poszczególnych lokali, w miejscu znajdującym się poza odcinanym lokalem (art. 6 pkt. 6).
- 16) Skreślenie art. 6 ust 7.
- 17) Zobowiązanie właścicieli i zarządców nieruchomości wielolokalowych, które nie są aktualnie wyposażone w wodomierze główne do dopuszczenia by przedsiębiorstwo

wodociągowo – kanalizacyjne zamontowało na terenie tych nieruchomości na swój koszt wodomierz główny i zobligowanie tych podmiotów do zawarcia umowy, o której mowa w art. 6 ust 5 ustawy.

- 18) Literalne potwierdzenie, że zakup i legalizacja wodomierzy lokalowych oraz wodomierzy dodatkowych służących do rozliczania wody bezpowrotnie zużytej stanowi obowiązek odbiorcy usług.
- 19) Uzupełnienie i doprecyzowanie katalogu przyczyn odcięcia dostaw wody lub odprowadzania ścieków (art. 8). **W szczególności modyfikacja zasad dotyczących odcięcia ze względu na opóźnienie w płatnościach, poprzez wskazanie konkretnego okresu opóźnienia odbiorcy usług w płatnościach (np. 60 dniowego) uprawniającego przedsiębiorstwo do wszczęcia procedury zmierzającej do odcięcia.**
- 20) Wprowadzenie do ustawy minimalnego zakresu danych zawartych w technicznych warunków przyłączenia do sieci oraz określenie sytuacji, w których możliwa jest odmowa wydania takiego dokumentu (art. 15 ust 4).
- 21) Wprowadzenie do ustawy obowiązku opomiarowania wodomierzami głównymi nieruchomości odbiorców usług rozliczanych aktualnie na podstawie przeciętnych norm zużycia wody.
- 22) Wprowadzenie do ustawy obowiązku podłączenia się właścicieli nieruchomości korzystających z ujęć własnych do istniejącej sieci wodociągowej. Wprowadzenie do ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, wynikającego dziś z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązku podłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej.
- 23) W przypadku wodomierzy dodatkowych służących do rozliczania wody bezpowrotnie zużytej - wprowadzenie zasady, iż umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków może przewidywać odczyt tego typu wodomierza (jeśli służy wyłącznie do nawadniania terenów zielonych) tylko w okresie od kwietnia do października, co umożliwiłoby stosowanie wobec tej kategorii odbiorców usług niższej stawki opłaty abonamentowej.
- 24) Wprowadzenie do ustawy obowiązku opomiarowania przez przedsiębiorstwa ujęć własnych odbiorców usług, którzy jednocześnie odprowadzają ścieki do systemów kanalizacyjnych przedsiębiorstw.

- 25) Wprowadzenie obowiązku zainstalowania urządzeń zabezpieczających przed przepływem zwrotnym w przypadku jednoczesnego poboru przez odbiorcę usług wody z ujęć własnych i sieci wodociągowej przedsiębiorstwa
- 26) Wyraźne wskazanie, iż warunkiem zawarcia przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne umowy z podmiotami odprowadzającymi ścieki przemysłowe zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego jest wylegitymowanie się przez te podmioty stosownym pozwoleniem wodnoprawnym.
- 27) Wyraźne wskazanie w ustawie, iż przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne prowadzące kontrole jakości ścieków przemysłowych odprowadzanych do urządzeń tego przedsiębiorstwa samodzielnie określa termin, miejsce i sposób poboru prób, włącznie z możliwością poboru próbki chwilowej albo próbek zmieszanych, bez konieczności stosowania próbki średniodobowej (art 9).
- 28) Penalizacja naruszenia art. 10 uzwz przez dostawców ścieków przemysłowych.
- 29) Wyraźne wskazanie, iż w wieloletnim planie modernizacji i rozwoju urządzeń mogą zostać w określonych granicach przewidziane środki na odpłatne przejmowanie urządzeń na podstawie art 49 par. 2 Kodeksu cywilnego (art 21).
- 30) Zmiana delegacji ustawowej zawartej w art. 23 ustawy, tak by opłata za przekroczenie dopuszczalnych parametrów ścieków przemysłowych zawarta w taryfach dla zbiorowego odprowadzania ścieków była kalkulowana dla poszczególnych przekroczeń jako wielokrotność taryfowej ceny za odprowadzanie ścieków z określeniem jednakże w rozporządzeniu maksymalnych krotności, które przedsiębiorstwa będą mogły zastosować.
- 31) Skrócenie czasu na jaki ustalana jest taryfa do najwyżej 2 lat. (art. 20).
- 32) Zmiana terminu wejścia w życie taryf, tak by nowa taryfa wchodziła w życie w dniu następującym po dniu w którym wygasają taryfy dotychczasowe, nie zaś w terminie 7 dni od ogłoszenia decyzji o zatwierdzeniu taryf na BIP właściwego RZGW (art. 24f). Przy zachowaniu zasady wynikającej z art. 24g ustawy.
- 33) Wyraźne określenie w ustawie zasad rozliczania odbiorców w okresie rozliczeniowym, w którym dochodzi do zmiany taryfy (w tym w zakresie poboru stawki opłaty abonamentowej).
- 34) Wprowadzenie do ustawy niezbędnych odrębności w postępowaniu administracyjnym, uwzględniających specyficzny cel i charakter postępowania o zatwierdzenie taryf

w stosunku do klasycznego postępowania opartego na regułach Kodeksu postępowania administracyjnego (art 27 c).

- 35) Wyraźne wskazanie, czy ceny i stawki opłat podane w taryfie mają być wartościami netto (jak wskazują definicje tych należności zamieszczone w rozporządzeniu taryfowym), czy też są to wartości brutto, na co wskazuje art. 24h.
- 36) Usunięcie z treści projektu taryfy i uzasadnienia, a także katalogu załączników do uzasadnienia, tych elementów, które są powieleniem informacji posiadanych już przez organ regulacyjny, których treść jest deretminowana powszechnie obowiązującymi przepisami prawa o charakterze bezwzględnie obowiązującym albo są nieprzydatne w procesie weryfikacji taryf (art 24b). Niezbędna jest również zmiana zakresu informacji zawartych w tabelach stanowiących załączniki do projektu taryfy i doprowadzenie do wzajemnej spójności poszczególnych tabel.
- 37) Dokonanie zmian w art. 24i, poprzez wyraźne wskazanie, w jakich sytuacjach przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne uważane jest za „powołane albo utworzone”. W szczególności, czy za takie przedsiębiorstwo uważany jest pomiot, który działalność wodociągowo – kanalizacyjną prowadził na terenie konkretnej gminy, teraz zaś rozpoczyna jej prowadzenie na terenie innej gminy i uzyskuje nowe zezwolenie. W ust. 2 art. 24i proponuje się wskazać, iż ceny i stawki opłat na pierwsze 18 miesięcy działania przedsiębiorstwa są zatwierdzone przez organ regulacyjny na wniosek tegoż przedsiębiorstwa w terminie nie późniejszym niż 14 dni przed datą rozpoczęcia działalności przez to przedsiębiorstwo, wskazanej w zezwoleniu. **Określenie wzoru wniosku o zatwierdzenie cen i stawek opłat na pierwsze 18 miesięcy działania przedsiębiorstwa. Wyraźne wskazanie, że rada gminy może uchwilić dopłaty do cen i stawek ppłat uchwalonych w trybie art 24i ustawy,**
- 38) Zmianie powinny ulec przepisy dotyczące rozstrzygania sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo – kanalizacyjnymi, a odbiorcami usług. Artykuł 27e ust. 3 prowadzi de facto do spełnienia żądania odbiorcy usług i determinuje nieodwracalne skutki, co powoduje, iż możliwość kwestionowania decyzji organu jest czysto iluzoryczna. Wyznacznie jako sądu właściwego do rozstrzygania tego typu spraw w całym kraju jednego sądu - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest zupełnie nieefektywne (art. 27f).
- 39) Art. 29 ust. 1 pkt. b winien otrzymać brzmienie: zwyżając ceny i stawki opłat, w stosunku do zatwierdzonych przez organ regulacyjny albo obowiązujących zgodnie z art. 24f ust. 2.

- 40) Art. 31 winien zostać wykreślony jako zbędny po wprowadzeniu regulacji art. 49 § 2 Kodeksu cywilnego.
- 41) Niezbędne jest ustalenie zasad utrzymywania przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne hydrantów służących wyłącznie celom przeciwpożarowym i obciążania kosztami tych działań gmin. Konieczne jest wyraźne wskazanie, iż rozliczanie należności za wodę na cele przeciwpożarowe odbywa się na podstawie umowy zawartej między przedsiębiorstwem wodociągowo – kanalizacyjnym – gminą i właściwą jednostką straży pożarnej.
- 42) Wprowadzenie możliwości stosowania przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne systemów przedpłatowych w określonych sytuacjach (np. w stosunku do podmiotów posiadających czasowy tytuł prawny do nieruchomości, odbiorców usług wobec których zastosowano wcześniej procedurę z art. 8, czy na wniosek samego odbiorcy). Możliwość zastosowania tego typu systemu winna zostać uwzględniona w normach między innymi art. 6, art. 8 oraz art 27).
- 43) Wprowadzenie dla przedsiębiorstw świadczących wyłącznie usługi odprowadzania ścieków prawa do uzyskania od przedsiębiorstw świadczących usługi wodociągowe danych o zużyciu wody przez poszczególnych odbiorców, połączone z wyeliminowaniem normy paragrafu 16 pkt. 6 Rozporządzenia taryfowego.
- 44) Wprowadzenie skuteczniejszych instrumentów umożliwiających wejście przedstawicieli przedsiębiorstwa na teren nieruchomości odbiorcy usług w celu realizacji uprawnień wynikających z art 7 ustawy oraz na teren podmiotu, który bezumownie korzysta z usług (analogicznie do zasad wynikających z art 6 Prawa energetycznego).
- 45) Wprowadzenie obowiązku instalowania przez odbiorcę usług na wodomierzu dodatkowym nakładki umożliwiającej zdalny odczyt, w sytuacji w której wodomierz główny został wyposażony przez przedsiębiorstwo w taką nakładkę.
- 46) Wprowadzenie do ustawy wyraźnej normy wskazującej, iż od chwili jej wejścia w życie, każda nieruchomość nowo podłączana do sieci wodociągowej albo kanalizacyjnej, winna być podłączana odrębnym przyłączem.
- 47) Wprowadzenie do ustawy zasad prowadzenia przez przedsiębiorstwa kontroli jakości ścieków przemysłowych na potrzeby realizacji uprawnień z art 8 ustawy oraz na potrzeby wymierzania opłaty za przekroczenie warunków wprowadzania ścieków przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych (pozwoli to uniknąć wątpliwości i sporów związanych ze stosowaniem do tego typu kontroli paragrafu 9- 11 Rozporządzenia

Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych).